

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Pavli Segneri E Societate Jesu, Qvadräginta Sermones

Segneri, Paolo

Antverpiae, 1695

Sermo XXVI. Die Iovis Post quartam Dominicam. Animantur Iusti, ut mortem, quacunq̄ue horâ adventatem læti excipiant, illiusque memoriâ, & monitis fructum faciant, illam in actionibus omnibus in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52734)

sculos & malè feriatos, sunt discoli, si probos & sanctos, erunt sancti, nec certè id gratis, sed experiètià teste pronuntio. Sophia Clementis An-cyrani genitrix, volebat filium suum Christi Martyrem fieri, cumque ipsum à tenera ætate rerum gestarum gloria, & triumphis Martyrum frequen-ti narratione imbuisset, tandem voti sui damnata est. Moabilia mater ce-leberrimi illius Edmundi Cantuarien-sis, ad perpetuæ virginitatis studium filium adhortata, cum à primis un-guiculis induxit, ut in corpusculum innocens sævâ manu animadverteret, & quod desideravit, obtinuit. Aleta Divi Bernardi mater, desiderabat se-nos filios suos DEI servitio consecrari, propterea à prima ætate eos non cibis nobilium, quales erant, sed Eremitarum potiùs nutriebat, & fi-nem suum consecuta est. Ita Regina Walfrida sanctam voluit Edittam fi-liam, & talem fecit. Ita Pater S. Hu-gonis Monachi, ita mater Suibber-ti Episcopi, ita mater Aichardi Ab-batis, ita sanctæ Lurgardis Virginis

genitrix fecerè. Quid multis ? post-quam assiduo & multo studio san-ctorum Fastos evolvi, deprehendì reverà, omnes ferè illos parentes, qui prolem desiderabant, non æternæ tantùm salutis confortem, sed & vitæ sanctimoniâ claram, eamque in eum finem à primis annis informaverant, voti sui damnatos. Cur ergo non in id ipsum incumbitis, patres, ma-tresque ? quid vos retinet ? quid re-moram injicit ? quid tandem impe-dit ? *Erudi filium tuum, ne desperes,* oraculum sapientis est. Quid enim tentare nocebit ? forsan & tibi feli-citer, ac faustum eveniet. Quantæ enim felicitatis foret, patrem aut matrem esse filii sancti ? an non mag-næ illorum Machabæorum matrì for-tem suam invidetis ? an non Elcanæ Samuelem suum ? an non Helciæ Su-fannam ; sed ecce, hi omnes prolem suam ad tantam gloriam efformârunt. Vos quoque similia facitote, & pau-culos intra annos sanctam pariter in-vidiam merebimini.

Proverb.
9. 18.

SERMO VIGESIMUS SEXTUS.

DIE IOVIS POST QUARTAM DOMINIÆAM.

Ecce defunctus efferebatur Filius unicus Matris sue. Luc. 7.

I. **L**antos inter affectus, qui humanum animum, aut in actionibus magis superstitiosum, aut in consiliis magis turbatum inopemque, aut in quibusdam omnino ridiculum faciunt, est ingens, nisi mea me fallit opinio, mortis formido. Hac de causa videbitis nonnullos nunquam hac die, inter alios licet innumeros, ad percipiendam concionem comparere, tametsi redivivum Chrysologum, Chrysolomumque, ne dicam similem mihi foris infimæ Oratorem, audire deberent. Quin eò usque mortem timent, ut nullam ejusdem vel minimam domi imaginem penicillo, aut scalpro expressam, possint sustinere, sed nec sermonem familiares inter, vel temporis piè fallendi gratiâ, de ea miscere; timerent enim subito, ne sinistram Philippi Macedonis augurium in sese adimpleret; is cum præcedenti vespere amicos inter affirmasset, mortem maximè desiderabilem aliam haud esse, quàm improvisam, alterâ statim die eandem expertus est, quam sibi pridie sui sponte elegerat. Nil minus pati possunt tales, quàm ullam de testamento condendo fieri mentionem, crederent enim verò, ultimâ semel voluntate perfunctis, nihil porro sibi agendum restare, & propterea, tanquam otiosis & inutilibus, protinus e mundo migrandum. Suos quoque dies nefastos more gentilium habent, in quorum vel unico viâ se longinquæ committere, grande piaculum foret, tametsi spes integri domini, aut regionis obtinendæ affligeret; jam enim miseri in mortis potestatem se redactos existimarent, quid dicam de mensis opparibus, & conviviiis sumptuosis? si enim certum appositorum orbium numerum, vel opinionione fatalem, aspicerent, tametsi summè famelici, nunquam sanè nocumberent. Felices vos Astrologos, quàm caro enim pretio nugas vestras comparant? omni studio natalis horoscopus sibi præcipiunt signari, ut perspectum fiat, de qua re cavendum sit, an de ferro vel igne, an de aqua, vel lapsu, parumque abest, an ne antiquum illum Artemonem intuentur, cui bini de famulatio scorta semper supra caput extensum portabant, ne quid casu fortuito ex aliquo nocivum decideret. Ad tantam, utque palmarem stultitiam hominum nonnunquam immoderatus mortis timor deducit, nec sanè mirarer, auditores, si id flagitiosius duntaxat, supereratis ac pervicacibus protervique accideret, hi enim merito horrentes illum temporis articulum, quo se ad inferos transferendi sunt. Sed quòd hoc ipsum hominibus piis, sibi que bene consciis, & vitæ perinde honestæ quàm dissolutæ studiosis eveniat, hoc enim verò me rapit in admirationem. Quid enim vobis videtur, Auditores, usque adeo miserum est? an quia hodiernâ die videtis defunctum juvenem deserti tumultum, fugam illicò arripientem existimatis? minimè verò, quin te potiùs, & gressum figite; animum

enim mihi est, sublime quid tentare, hodie, & horrorem illum nimium, & vestris animis evellere, illum nimirum horrorem, qui maximè vobis perniciosus, impedit, ne eà, quæ decet curâ vos ad imminentem mortis horam præparetis. Nec hoc, nisi fallor, factu adeo difficile videtur. An non enim videmus pariter, infantulos visis procul larvâ terreri adeò, ut ad sese occultandos inter plactus & lachrimas in sinum matrum confugiant (quod porro medium est, ad quietem metulosis reddendam) non aliud sanè, quàm larvam ipsam adeo ipsis terribilem tradere in manus, tum enimvero non solum non ultra timebunt, sed cum illa ludos, jocosque exercebunt, de ea loquentur, & tum demum plangent, cum quis ipsis è manibus eandem vi extorserit. In hunc prorsus modum, pace vestrà, Auditores, faciam & ego in præsentiarum, hanc enimvero mortem palpandam manibus vestris offeram, ut tandem videatis, quid rei sit, tum sanè perspicietis, an illa vobis porro timenda sit, an non potius cum gaudio, ubi venerit, excipienda, aut si abest, ultrò & animosè desideranda. Id unum supponam, me hominibus, saltem aliquantisper piis ac probis loqui; animum ergo advertite, jam enim exordiar, sensim tamen, ac pedestrem, ne ullum mihi eorum motivorum intercidat, quæ studio singulari, & apud inftar solertis, etiam in mei commodum, è sacrorum voluminum pratis collegi.

II. Quis verò vestrum, Audito-

res, unquam brumali tempore, per salebrosa, angusta, & periculosa præcipitia iter facit? an non, quàm primùm ruricolam aut sepes innocentem, aut armenta pascentem obvium habetis, illicò percunctamini, num non alia præter hanc, quàm calcatis, ad urbem via ducat; si aliam esse affirmat, tritam magis & facilem atque securam, tunc enimverò contra ductores excandescitis, qui per viam adeo asperam vos traxerunt. Quod si verò solam esse, & publicam, rectamque intelligitis, tum enimverò contractis nonnihil humeris eandem, quamvis molestam, majori patientiâ atque animi tranquillitate prosequimini. Jam, quid hisce velim, evolvam. Si nobis morientibus callis quidam minimè tritus, inasuetus ac solitarius premendus esset, haud sanè mirum foret, si viâ duci indignaremur, cum verò via hæc sit communis omnibus, & semita Regia, animos capite, Auditores, nec timete, eandem pariter ingredi: *viam universa carnis ingredior.* Hoc enimvero solatium est, ^{3. Reg.} ^{2. 2.} quo Psaltes Regius in eo articulo constitutus, quo Josue, quo Jacob, bonique omnes seipos solati sunt; hi juxta doctissimi Idiotæ effatum: *mortem non timent.* Cur hoc? *confiderantes, quia quidquid necessarium est, hilaris animo fieri debet.* Et verò magnæ sanè præsumptionis non oportet esse, si mors nobis gravis videtur, à qua nec Abrahami sanctitate tam excelsi, nec Josephi pudicitia tam celyti, nec Salomones Sapiencia tam cele-

celebres, nec Racheles formâ tam amabiles, nec Judithæ fortitudine tam intrepidæ fuerunt exemptæ. Hæc certè grandes animæ, quibus in communem omnium utilitatem immortalitas debebatur, mortis tamen viam inire, an ergo difficile nobis videatur subsequi, qui forsitan, ut pronuntiavit Sanctus Judas Apostolus, *arbores in terra hac infructuosæ sumus, illique magis dedecori, quàm gloriæ, nocumento potius quàm utilitati.*

*Ep. Iudæ
v. 12.*

III. Nec mihi illud vulgini occinente: minimè vobis horrore esse mortem, verùm mortem, ut hac ætate moris est, non acceleratam, idque vobis unicè durum videri, non inveniri amplius in mundo ætatem Noë, non Arphaxad, non Nachoris, non Machusalemi, non Thase, quorum singuli festivitatis mundi multis sæculis interfuere. O vana desideria! ô vota vilia! quid aliud restat, quàm ut cum antiquo illo Theophrasto, de quo Tullius, etiam cervis, etiam cornicibus, etiam corvis invidetis, quibus natura vitam tam diuturnam præ hominibus, quamvis sibi longè charioribus, indulset? Quis enim mortaliū tam felix vixit, ut ob vitæ diuturnitatem invidiam sibi promeruisse videretur? Israelitæ vitam in Ægypto vivere, adeo duram & asperam, ut nulla ipsi natio comparari possit, suspecti Principi, Ministris exosi, populo viles, velut rana putridæ in luto marcere cogebantur, condemnati ad fabricas continuas, hic paleas dispersas colligebat, hic incidit silvas, hic fabulum advexit, hic ardentibus furnis

coxit lateres, hic saxa portavit, nullâ aliâ, quàm fustuarii, & verberum dâ râ mercede. Fustibus multatus nobilior justitiæ adminiculum patrocinebatur, quin insuper exbrobatione acerbæ, & invektivæ despectu plebs ingerebantur, ad illorum potius eximium, & internecionem omnis industria sudabat, & quasi grande ipsos scelus esset nasci in mundum, omnes illorum infantuli ad maris ar Nili vortices, rictusque crocodilorum damnabantur. Cur ergo Deus Hebræos, populum sibi adeo electum, sui que reverentem tantis in Ægypto calamitatibus objecit? ac hoc illud explicat Chrysostomus, id ubi permisisse Deum, ne amore supercucuo Ægypto copularentur, sed illam potius odio haberent, & detestaretur, sicque magis apti forent ad bellam deserendam, quamprimum illi ad terram promissam evocaret; & *ut Ægyptum odissent, permisi eis laborio opere & luto, & rudibus laborare.* Hac ipsa industriâ Deus nobiscum utitur, ut omnem erga vitam hanc mortalem affectum exuamus; hac de causa eam nobis calamitosam, sordidam, afflictam reddidit, jam infirmitatibus & morbis abominabilibus molestam, jam sollicitudinibus & curis anxiiis exasperatam, jam insolitorum eventuum fluctibus agitatam, voluitque, ut, quantum vobis proficimus, tantum miseris & inopia crescamus, tædeatque porro in mundo vivere: *surgite, & ite, qui non habetis hic requiem.* Ingentem per Michæam: *Surgite, & ite, qui*

non habetis hic requiem. Nos autem
 ab miseri I nunquam induci possumus,
 ut generoso animi decreto statuamus :
 Eja , eamus I cumque procul & è
 longinquo signa receptui dari intelli-
 gimus , subito mens perturbari ,
 sanguis in venis gelari , animi spiritu
 deficiente marcescere , & quantumvis
 cana capillos bruma aspergat , adhuc
 indocias aliquot annorum rogamus.
 Quid aliud hoc est , quàm incidere
 in acerbas illas à Deo Ephraïmo in-
 tentatas exprobrationes , quando il-
 lum columbam consilii expertem ,
 columbam stultam , columbam men-
 tis inopem apellavit ? *Factus est Ephraïm , quasi columba seducta , non habens cor.* Sed edicite , qualis tan-
 dem illa columbæ stultitia est ; a-
 morest , amor , inquam , quâ miscella
 turrim suam exardet : quamvis enim
 mille indies calamitatibus affligatur ,
 jam raptis pullis , jam sociis occisis , jam
 ovibus furto subtrahitis , illuc tamen iden-
 titem stulta revertitur , & nidum
 struit . Ita pariter nobiscum accidit :
 videmus enimvero impediri nostra
 proposita , intentiones elidi , perle-
 cutionibus potentium nos concuti ,
 æmulatorum insidiis impeti , & charissi-
 ma quæque , quæ in mundo posside-
 mus , nobis eripi ; & tamen colum-
 barium hoc perfidum usque & usque
 amamus , nidulumque nostrum cha-
 rissimum repetimus , illic non sine
 gaudio & voluptate moramur , quasi
 verò non alia nos domus maneret ,
 hac longè melior , tantoque nobi-
 lior , quanto Regia columbario ante-
 cellit .

R. P. Segneri Quadragesimale.

IV. Verum enimvero demus , nos
 humanè & eommodè à mundo hoc
 haberi , certine sumus , mortem proli-
 xiùs dilatam plus animæ nostræ com-
 modi allaturam , fato præmaturo ac
 celeri : De Pompejo Magno memo-
 riæ proditum est , ad summam felicit-
 tatis & gloriæ nil aliud illi defuisse ,
 quàm ut decem annis citiùs morere-
 tur . Eadem fors Neroni defuit , ut
 ne clementissimus hominum dice-
 retur ; hoc uno Galba caruit , ne gu-
 bernationis laude dignissimus audiret .
 E contrario verò , quænam laus sum-
 ma , & fortuna felicissima Alexandri
 fuit ? an superasse Darium ? an Porum
 debellasse ? an legem Indis posuisse ?
 minimè gentium : sed , Juvenem
 decepsisse . Si parùm supervixisset ,
 certò creditur , fastuosâ illâ magni no-
 minis famâ fuisse exuendus ; jam enim
 torus Occidens in eum concitabatur .
 Et quàm multi ad horum similitudi-
 nem , si celeriori fato perfuncti tuis-
 sent , nunc intra Sanctorum , qui
 gloriosi in cælis regnant , numerum
 adlecti locum in Paradiso excelsum
 tenerent , qui modò , quòd diurnio-
 rem in terra moram fecerint , in bar-
 atrum damnatorum abjecti miserimè
 ululant ? Quid ergo mortem time-
 mus celerem , si hæc salutis nostræ
 æternæ origo est ? certè , si turbinem
 impetuosum prædiis vestris instare ani-
 madvertitis , video , vos messem acce-
 lerare , tamen necdum flaventem ?
 video uvas decerpere , & fructus , licet
 necdum plenè maturos ; video fru-
 gum , licet ante sua tempora sublata-
 rum , cumulos recondere , cur ergò
 T t durum

durum vobis accidat, si Deus eadem sollicitudine ac pietate nobis invigilat, quam nos frugibus, ne intereant, adhibemus? *Placita erat DEO anima illius*, (ecce quomodo sapiens de anima DEO dilecta loquatur) *placita erat DEO anima illius*: magno Deus Justum illum prosequatur amore, quid ergo fecit? celeri fato illum de terra sustulit, non in pœnæ locum, quam iis intorquet, qui impiè vixerunt, sed ut præservaret à malo: *Propter hoc properavit illum educere de medio iniquitatum.*

V. Et verò dicite, Auditores, quis nostram est, qui non indies mille peccandi, & sese perdendi periculis expositus sit? Interrogatus fuit quondam Philosophorum non nemo, cui Stephorochoro nomen, quale genus navigii securissimum foret, an navis grandis, an triremis, an gaulus, an phaelus, an lembus, an alia navigii species, ad fluctus maris sulcandos, respondit ille acutissimè, illam esse securissimam, que jam portui ingressa littori appulit; volebat hoc dicto indicare, nullam unquam navem, cujuscunque nominis esset, aut speciei, quamdiu fluctuaret in alto, securam esse, sed summis semper periculis subjectam; id ipsum sanè de quovis mortalium affirmari posse credatis, quamdiu enim hanc vitam vivit, quod idem est, ac dicere, quamdiu mortalis hujus vitæ procellosum pelagus navigat, semper in naufragii periculo constitutus est; quid ergo vehementius desiderandum est, quàm quantocyùs nos littori junctos intueri? quos enim

Typhones, quos turbines, ex omni parte insurgentes sustinemus, quamdiu expansis vitæ velis, in mundi pelago fluctuamus? cum avaritia nobis, cum impudicitia, cum ira, cum ambitione, congressio est, teste Divo Cypriano, cum carnalibus vitiis, cum illorum secularibus. Si avaritia profusa est, exurgit libido, si libido compressa est, succedit ambitio, si ambitio contempta est, ira exasperat, inflat superbia, violentia invitat, invidia concordiam rumpit, amicitiam zelus abscindit. Ad hæc omnia piratæ tartarus infestant, nosque per totum hujus maris cursum persequuntur; hinc ubi juxta vulgatam in Jobo legitimos, vitam hominis militiam esse super terram, græcus textus juxta septuaginta interpretes majori cum emphasi docet, esse incurfionem piraticam navigiorum rapacium: *Piraterion est vita hominis super terram*: adeò ut si sicci sorte infidos vortices, lyrtas arenosas, ventorum iram & furias, scopulos clandestinos, & maris monstra evaserimus, piratæ, quibus exponimur, supersint. Nunquam, nunquam sanè nisi in portu securi erimus, Auditores, promptissimè ergo illi voto extendamus carbasa, quo illuc arrehimur, nec grave nobis accidat, corporis hujus exuvias, quantumvis dilectas relinquere. Vidi ego hisce oculis, navigantes, à Piratica Algeriana furias infestatos, aliò non respexisse, quam ad salvandos homines, modò illi ad littus appellant, parvi faciunt, navim barbaris in prædam cedere, aut in littore horrendà strage distendi, aut fastu

barbaro pessimè tractari. Sit ergo corpus nostrum in illius potestate, qui vollet, conquassetur, discerpatur, quid nostra interest? si modò anima opulenti onusta mercibus, ad litus felicitatis æternæ in cælo perennatura eluctetur.

VI. Si anima, inquam, in cælo perennatura, eluctetur; tunc enim verò, dicetis mihi, contenti moriemur: sed quis securitatem nobis præstabit? id enim, quod mortem nobis adeò formidandam reddit, timor est fati longè deterioris, cum constet, mortem plurimis nil aliud esse, quàm transitum à temporalibus miseriis ad æternas. Tacere, intelligo vos: sed, nisi fallor, citra rationem dicendi filium mihi interruptistis; nunquid enim in orationis exordio protestatus sum, me hodie non loqui peccatoribus flagitiosissimis, omni nequitiarum genere contemneratis, impænitentibus, obstinatis, quique toto conatu ad interitum contendunt. Facessite cum desperatis hilce, quibus nec syllabam locutus sum. Enimverò sic non tantum, quòd timeant, sed quòd horrescant attoniti, habeat, si supremum suum ex hac vita transitum vel memorià concipiunt; iis ergo loquor solummodo, quibus aliqua saltem salutis suæ sollicitudo ac cura est, qui, si concidunt, student resurgere, si peccant, se emendare. Tales plurimos vestrum esse mihi persuadeo, unde dico, magnam vobis ponendam esse fiduciam in pretiosissimo Christi sanguine, qui pulchro illo titulo gloriatur, *Adjutor in oppor-* *unitatibus*; nunquam enim in magno

discrimine deest. Huic enim verò diebus singulis affectu intimo ultimum ex vita transitum commendetis, in hanc piam verborum formulam: *Non ferem, si tu mihi formidini, spes mea in die afflictionis.* Aut illam alteram: *libera me de manu peccatorum.* Aut istam: *Redime me de manu fortium.* Vel tandem, *9.*

cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me. Quodsi modum promptiorem exposcitis, unde à morte celeritè in cælum transportemini, exponam. Idipsum facitote, ad quod tanto vos fervore hodie adhortor; lubenti animo eandem suscipite: quis unquam vestrum sacram paginam de illo Propheeta loquentem legit, qui ad impium Jeroboamum à Deo ablegatus & diligentissimè instructus, divinum mandatum transgressus est, quo jubebatur, à nullo hominum per viam cibum, refectionem aut hospitium admittere? Illum sanè hujus inobedientiæ reum, ac domum revertentem, furibundus in itinere leo assiliit, & oppressum *3. Reg.*

occidit. Verùm ille ipse leo, quem paulò antè occiderat, nec devorare, nec discerpere audebat, sed custodis instar ab aliarum ferarum incurfu defendit, usquedum honorificà sepulturà terræ mandaretur. Jam ego vos percontor: propheta iste, impiusne fuit & peccator, an sanctus? si sanctus, cur ergo à leone vivus occiditur? si peccator, cur mortuus à leone defenditur? Optima hujus dubii solutio videtur illa, quàm fortè fortunà Divum Gregorium evolvens memini me legere, qui ait, Prophetam, cum leo irrueret, peccatorem fuisse:

T t 2 culpa-

culpabilis in vita fuerat ; cū verò mortem in pœnam commissi criminis illatam æquo animo sulciperet , *punitâ inobedienciâ* , sanctum evasisse , erat jam justus ex morte. Ubi ergo primò communis instar hominis malè habitus fuit , mox venerationem sancti , cœlestis instar hominis , recepit ; leo ergo , qui priùs peccatoris vitam necaverat , custodivit postmodum cadaver justi. Nec id mirum vobis videatur , si enim tam excelsæ virtutis est , in quacunq; adversitate Divinæ se voluntati conformem reddere , quanto magis in morte , à qua sensus nostri naturali instinctu plusquam ab ullo alio malo abhorrent ? Si ergo securos vos esse vultis , ut mors vobis sit tantæ felicitatis principium , uti hæcenus ratiocinabar , iudicium vestrum corrigite , sensum rationi subjicite , vos promptos paratosque ad mortem subeundam offerre , quacunq; horâ eam immittere DEO placuerit , certoque vobis persuadete , hunc esse virtutis actum , quo nobiliorem , dum vivitis , exercere vix valeatis. Ecce Augustinum , id vobis testantem : *Sunt aliqui* , inquit , *qui dicunt* , ideo se nolle mori , ut proficiant , cū tamen profectus eorum in hoc ipso situs sit , quod mori velint , proinde (animum advertite ad id , quod sequitur) *quod nolunt* , ut perfecti sint , velint , ut perfecti sint. Quod idem prolusus est , ac si S. Doctor dixisset ; quisquis perfectus esse cupit , animum suum disponat , ut libenter moriatur , & perfectionem , quam appetit , consequetur.

VII. An fortè ad hoc obtinendum

alia motiva non suppetunt , nec minùs elegantia , nec minùs efficacia iis , quæ recensuimus ? hic enim verò , ut ad id quod superius cepimus , revertamur , pendere vos vellem solatium illud grande , quo justus affluit , cū foret re mortis eo in articulo constituitur , ut se in gratia constitutum infallibili certitudine agnoscat ? O quæ hæc lætitia ? quale gaudium ? quod tripudium ? cui simile in vita nunquam experimur : certè mulier , cui nil ita cordi est , quàm elegantem apparere , et ornata , nullâ suâ suppellectile difficultis spoliatur , quàm speculo ; qua obsecro de causa ? an quòd illi à speculo ornatus , gratiæ aut elegantiae aliquid accedat ? minimè profectò , sed quòd ejus ulu certitudinem formæ acquirit : sit enim verò ipsa pulchra , sit formosa , sit elegans , minimè tamen contenta est , nisi illud à pulchritudinis suo arbitro , formæq; consiliario , speculari vitro edoceatur ; speculum ornatus sui iudicem constituit , hujus iudicio subscribit , hoc in consilium advocat , & flocci facit , quidquid abique hoc puellæ domesticæ affirmat : quamdiu speculo abstinet , nunquam suspicione caret , an fortè vitta læta , aut capillorum vaga licentia , sit sui coërcita ; semper in timore versatur , an cincinni sint ad amussim compositi , collum probè lautum , frons satis lucida , gemmarum toreumata congrua appensa , inaures decenter adaptatæ , tela bombycina auro textili similia quo nudatos integrè humeros simulat , sit utrinque probè composita ac dispersita. Quis verò ignorat , nihil

Tom. 4.
quæst. in
Matth.
in fine.

adeo cordi esse animabus justis, quàm pulchritudinem, non formæ scilicet externæ, sed internæ animi? Oculis DEI placere, hoc enimvero solum, & unicum anhelanti hoc uno tantum indigeo, ajunt cum Patriarcha Jacobo, *hos uno tantum indigeo, ut inveniam gratiam in conspectu tuo Domine mi.* Hæc de causa jejuniis se identidem emaciant, vigiliis impalescunt, inflictiis verberum plagis livent; hæc enim cæussa illa sunt & stibium, quo se DEO reddunt amabiles. Verùm in tota, quàm latè patet, mundo speculum non habent; cujus adminiculo de eo, quod desiderant, certæ fiant & securæ; non enim defunt plurimi, qui aut pietate moti, aut adulandi libidine, puellarum instar domesticarum dicant, ne porro se affligant, nullam in ipsis maculam superesse, omnia eorum opera perfecta esse ac integra, obtutus oculorum decentes, gressus, gestusque omnes apprime compositos ac regulatos; verùm misellæ his hominum testimoniis fidem habere non possunt, quin timent potius, & suspicantur, ne ipsorum ore Isaias loquatur: *popule meus, qui te beatum dicunt, ipsi te desipiunt.* Unde cum Job omnia etiam minutissima opera sua expavescunt: *pererebar omnia opera mea, & cum Davide omni etiam occulto phantasmati indubitant: ab occultis meis munda me.* Hac etiam de causa anxie cum D. Paulo exclamant: *nihil mihi conscius sum, sed in hoc non justificatus sum.* Verùm cum mors terribissimum illud lucidissimumque Di-

vini atque particularis judicii speculum ob oculos ponit, ô quanto animæ justæ gaudio subsiliunt? si in eo se contemplantur & cum veritate asseverare possint: munda sum. O Extasim, ô deliquium suavissimum, ô dulcedinem ineffabilem! certò certius deprehendere, se à DEO amatas, se ad gloriam electas, se salvas.

VIII. Certè huic notitiæ omnis alia, quæ Beatorum intellectus ditabitur, plurimum cedit: & quis, obsecro, animæ sensus erit, quando, remoto ab oculis velamine, uno temporis momento tam nova, tam admiranda, tam varia intuebitur? Audivi multoties, mortem somnum appellari; verum eam ego potius experectionem & vigiliam esse existimo, quia tunc homo agnosceret, se ad eam usque horam velut somno sopitum jacuisse, *ad sepulchrum ducetur, ait sapientissimus Job, & in congerie mortuorum vigilabit.* Quid enim unquam, ô fallax munde! quamdiu tecum moramur, certi à te discimus? Si oculos ad stellarum atria levamus, quis nos docebit, è qua materia facies tam nitidæ consistunt? quis numerum & magnitudinem fixarum describet? quis ordinem & influxum errantium? Cælorum quis numerus, quæ substantia? an corruptioni subiecta, an immortalis? quis solem in auret? quis argentum allinat lunæ? quo parte geniti sint venti, familia tam inquieta, tam strepera? quis illos vinculis solvat, quis rursus alliget? quis eos in rabiem concitet, quis iterum tranquillos reddat, & ad maliciam

ciam componat ? quis nubes undarum foetu gravidas in aëre suspendat ? quis ille ignis sit, qui in fulmine effectus tam admirandos efficit ? quis nivem in floccos candidos cogat, quis grandinem in globulos induret ? quo penicillo formosa Iris describatur, aut quâ colorum mixturâ coalescat ? Et, quod de his objectis dico, de reliquis etiam naturæ miraculis sentite ; quis enim novit, quomodo aquarum scaturigines in altissimis montium jugis nascantur, quomodo tenuissimum sabulum oceani furorem frænare possit ; quis in rupium profundissimarum visceribus metalla parturiant ; quis plantarum, herbarum simplicium, ferarum, hominum, dæmoniorum, ac intelligentiarum occultam vim & indolem novit ? tenuem fateor, de hisce omnibus notitiam habemus, juxta illud Apostoli : *nunc ex parte cognoscimus* ; sed hæc ipsa præsentis vitæ pæna, ac miseria est, *ex parte cognoscere* ; hæc enim imperfecta cognitio orem potius excitat, & desiderium exacuit, non verò satiat, quod gravis tormenti genus est. Quod ergo gaudium erit, si è tenebris mortalis hujus exilii eluctati dispulsâ omnis erroris caligine clarissimo obtutu hæc omnia intuebimur, & uno oculi ictu omnibus, quos ob doctrinæ famam mundus unquam adoravit, nos longè sapientiores experiemur ? quid dicitis ad hæc ? an non operæ pretium videtur, mori cum tanto sænore ? De quodam Philosopho, cui Cajo Junio nomen, recenset Seneca, quod ad mortem dam-

natus supra modum lætatus sit, si brevi, ut dicebat, ingentis illius æterni notitiâ beandum, in Lycæis omnibus adeo agitati, & continuo discubiffi, an humana nimirum anima esset immortalis. Homerus præ morore & fastidio mortuus est, quod ærograma à piscatoribus propositum evolvere non valeret. Philetas vitam finis, quod sopitima quoddam à Philolophastris objectum, solvere non potest. De ipso Stagyrita fama peribet, cum Euripi mæandros, fluxusque ac refluxus maris penetrare non posset, in oceanum se præcipitasse, clamando : *quoniam Aristoteles non capit Euripum, Euripus capiat Aristotelem*. Ulque adeo unica ignota notitas, mortè ipsâ intolerabilior illis videbatur. Cur ergo mors nobis tam ingrata accidit, cum ipsius administratio, non in unius tantum, sed innumerabilium veritatum possessionem, eorumque objectorum cognitionem, quæ tam peregrina, tam rara, tam splendida, & excellentia sunt, admittatur ?

IX. Nolim tamen, Auditores, huc vos curiositate moveri, ut carnis loqueis maturè exsolvi velitis ; Deo potius videndi desiderium vitæ studium generare, & mortis accelerandæ pruritus excitare in nobis debet. Heu Christiani ! quis credat ? **DEUS** in throno gloriæ suæ nos expectat, nosque in partem gaudii sui & thesaurorum suorum possessionem admittere, sui que vultus pulchritudinem revelare paratus est, & nos inducias rogamus ? O ingratus

1. Cor.
13. 9.

nem ! ô mentis inopiam, & vilitatem ! Moyses vehementissimo Deum videndi desiderio ardebat, cumque opportunam DEO familiaritatis loquendi occasionem nactus esset, reverendâ audaciâ animum sibi sumpsit, supplicandi : *ostende mihi faciem tuam* : & certè voti sui, ac concupitæ gratiæ compos factus fuisset, nisi, cum subscriptum jam supplicis libelli sui, ut ita dicam, chirographum vidisset, hæc verba coronidis loco audivisset ; *non videbit me homo, & vivet* : tunc enim senex optimus animo concidit, à fervore remisit, nec porro precibus instare ausus est. Antonius hæreo ad hoc factum, ipsæque D. Augustinus, aut verbis his scandalizatus, aut stupore defixus exclamat : & quid tandem hæres ô Moyses, consentire pacto, & dicere ? *moriar ergo Domine ! non videbit me homo, & vivet* : hoc enim verò parum est ; *Eja Domine moriar, ut te videam, videam, ut hic moriar ! fiat, ô Domine, mecum, quod desideras ; si enim aliud à me non exigis, nisi ut moriar, lubens conditionem accepto ; levis sane jactura erit, lucis hujus usuram perdere. Ah claudantur oculi cuiusvis objecto mortali & caduco !* Valere silvæ, valete horti & viridaria, montes valete, valles & maria ! quid enim interest, vos porro non videre, si videre liceat illum, qui vos condidit, & creavit ? Te solum fidero DEUS meus, & extra te nihil ; tecum esse, & ad te venire anheo ; quodsi ad hoc alio opus non est, quam mortalis vitæ exuvias po-

nere, ah fiat ! quid aliud expecto ? nolo sanè, ut dissolvantur, *non cupio dissolvi*, quia omnis mihi longa est mora ; cupio potiùs, ut rumpantur, & discendantur ; nil aliud in morte displicet, præter moram, quam minitatus es ; *dies multos expectabitis me.* *Of. 3. 3.* Hunc in modum exclamavit Augustinus, cum penetrare inciperet, quid sit divinam faciem intueri. Nos autem quid dicimus, Christiani ? an non & nos Augustino subscribemus ? verùm quid dico Augustino ? hic enim verò totus erubesco, & pudore suffundor : de quodam veterum, cui Ceridæ nomen, memoria perhibetur ; vehementissimo eum mortis desiderio exarsisse ; & quâ de causa ? divinate : ut quantocyus intueri posset animas tergeminas Hecatai inter Historicos, Homeri Poetas inter, & Pythagoræ inter Philosophos celeberrimas. Vah dedecus ! & nemo vestrum, ut DEUM videat, tribus personis Divinis distinctum, mori desiderat ? Rem dicam verissimam, tamen fidem omnem superet : certos quosdam invenire est, & forsan etiam de hic præsentibus, quibus si DEUS terram relinqueret, cum ea, quâ modo fruuntur, felicitate & rerum copiâ, minimè dubitarent, cæli gaudiis æternum privari. An non hoc portentum, aut stultitiæ, aut infidelitatis est ? Heu nos miseros, quid faceremus, si non essemus è numero dilecti DEO populi ; si non essemus *populus peculiaris*, in DEI Ecclesia *Deuter. 16.* educatus, lactatus Christi Sanguine, pastus Carne, totque pretiosis, & exi-

miis amoris ejus arctis ditatus; sed potius de eorum numero, qui *spem non habent*? Peccavimus enimvero, sed quid postea? an non DEUS ad indulgentiam nobis veniam promptissimus est; Credite, Auditores, & certò credite; nostra est æterna gloria, si modò velimus; filii sanctorum

1. *Theff.* 5. 13. *Job.* 2. 18.

sumus. O quale solatium! filii sanctorum sumus, & vitam illam expectamus, quam daturus est iis, qui fidem suam nunquam mutant ab eo. Eia ergo Christiani mei, assumite animos, quis enim unquam tardus fuit ad recipiendam coronam post luctam, trophæum post cursum, triumphum post certamen? nunquid indies DEO supplicamus, ut regni nos

Luc. 11. 2.

sui participes efficiat? adveniat regnum tuum! cur ergo tanto amore terreno carceri adheremus? video sanè, torrentes ac flumina nullam admittere quietem, nisi mari suo jungantur, tametsi currant per valles floribus consperas, per hortos cultissimos, & amœna viridaria, nunquam tamen vel uno passu morantur, sed identidem continuo murmure videntur ingeminare: *ad mare, ad mare!* Venti intra subterraneos meatus velut ergastulum conclusi non quiescunt, donec in amicam sibi auram erumpant; nec ignis & flamma, nisi sphaeram sibi connaturalem attingant: an nos minori impetu feramur ad conjungendum nos DEO nostro? minime certè, Christiani (liceat mihi hodie cum D. Cypriano perorare)

De Mor- *talit.* sed mente integrâ, fide firmâ, virtute robustâ, ad Divinum nutum nos pa-

ratissimos exhibeamus, & timore mortis excluso, ad immortalitatem prompti nos disponamus. Exhibeamus nos DEO fideles, quos nos esse gloriamur, & quando dies illa illucet, quâ à Domino vocabimur, ad eum ei respondeamus: *exeuntes isthinc non necessitatis vinculo, sed obsequio voluntatis*; ne, quæso, simus ex eorum numero, quos mortis imminens admonere non licet, quin illos afflige, mortemque eorum acceleret. Veniant sacrarum familiarum alumni, veniant, & precibus suis nos adjuvent, veniant Sacerdotes, nosque sacramentis Sacramentis muniant; illi honorari nobis non erunt; meminimus fideles charissimi, jam inde à Baptismo nos mundo renuntiassent, nosque ad mentem Apostoli non esse eos cives, sed hospites & peregrinos: *non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus.* Cælestem locum læti excipiamus, qui humanissimè nos invitat ad stabile domicilium & ad regnum, in cuius possessionem conditi, ad cælum, cuius gratiâ sumus creati. *Quamdiu hic moramur, peregrinamur à Domino*: quis autem post longam exilii moram non properat in patriam? quis illic morans non optat ventos perniciosos, remigium velox, cursumque celerem? Patria nostra Paradisus est, Patres nostri Patriarchæ sanctissimi, Prophetæ & Apostoli; hierine potentiam suspiremus? quot non sanctorum nos ibi prætolantur, quot sancti sanguine, jam beatæ immortalitatis

sis securi, & salutis nostræ studiosi? Quin ergo anhelamus, illos quamprimum amplecti, eorum aspectu exhilarari, eorum recreari alloquio, & æternâ cum ipsis frui felicitate! ô mors beata, quæ sola tantum nobis bonum conferte potes! ô verè beatum, qui te agnoscit, qui te æstimat, qui te desiderat! *Ingradiatur putredo in ossibus meis, & subter me scateat, ut requiescam in die tribulationis, ut ascendam, ô me felicem, si hoc eveniat! ut ascendam ad populum accinsum nostrum, qui me expansis ulnis prætolatur.*

PARS ALTERA.

X. **S**pero, Auditores, præsentem sermonem mitigasse nonnihil horrorem illum, quem mortis memoriâ nobis hæcenus ingelsit: quid ergo porrò à vobis exigam? nil aliud, quàm primò, ne posthac ab iis cœtibus & pietatis exercitiis, in quibus de morte disseritur, vos subtrahatis, quæsi verò hæc sint devotionis feralis & funestæ opera; velim potius, ut illa summo studio frequentetis, cum ibi modum beatæ mortis obeundæ discatis, uti nôstis fieri in celebri illa sodalitate, quæ de felici morte nomen obtinuit. Subinde vellem, ut arctum posthac amicitie fœdus cum morte incedatis, illamque in negotiorum vestrorum omnium arbitram & consiliariam eligatis: nôstis, quid velim dicere? id unum sanè, ut, quoties posthac in magni momenti negotio quidquam statuere decreveritis, id sedulo perpendatis, an, si mors in-

grueret, id ipsum fecisse ac statuisse velletis: quidquid pro illo vobis articulo probatur, facite alacriter; secus, omitte: *Fili, sine consilio nihil facias, monet Spiritus sanctus, & 32.24 post factum non panitebit.* Quis autem semper in promptu habet consiliarium, & fidelissimum quidem? Ecce mortem! hanc in consilium adhibete: ô mors, bonum est iudicium tuum! ait Ecclesiasticus; certè nemo consilium melius, certius, securius, & sapientius suggeret; hoc cum sequimur, omnis periculi, doli, ac fraudis immunes erimus, & post factum non panitebit. Non enim crediderim, ullum facilè vestrum reperiri, qui non aliquem suorum morientem viderit, hic matrem, ille thori confortem, & alius patrem suum. O bene! an verò ultimos eorum motus, sensusque supremos probè observastis? de quo gavisî sunt, de quo contristati? quid vituperio, quid laude dignum censuerunt? si bene arbitrati estis, observaveritis enimverò, morientium iudicia ab iis multùm abhorretere, quæ vivi quondam tulerant, ut adeo id ipsum hominibus eveniat, quod de talpa memorant physici; hæc enim, cum toto vitæ tempore cæca sit, tum primùm cum moritur, videt. Si verum eloqui placeat, ah quàm mutantur in illo articulo Axiomata? quàm diversa sunt vota & desideria? quàm variant affectus? Id quod priùs dolori erat, tunc solatium affert; quod priùs delectabat, nunc affligit: qui priùs pauperes & mendicos durus expulerat,

R. P. Segneri Quadragesimale.

V v tunc

tunc iis benefacit; qui prius sublan-
nabat Sacerdotes, tunc sponte sua
advocat; qui Sacramenta negligebat,
tunc illa efflagitat; qui colloquia pie-
tatem spirantia oderat, tunc illa effli-
ctim expolcit: quisvis tunc plus susti-
nuisse desiderat, jejunasse sapius,
uberius flevisse. Ecce quanti interfit,
mortem in omni actione à consiliis
habere. Illud igitur attendite, quid
moribundi factum esse velletis, illud-
que facite, dum vivitis & valetis.
Personam illustrem placet in exem-
plum adducere; cum enim peræque
nobiles ac generosi sitis, tanto vehe-
mentius forsitan comparationis hujus
efficacia vos permovebit.

XI. Ludovicus, cognomento
Crassus, Galliarum Rex, ob eximias
dotes animi celeberrimus, aut mili-
tari ferocia, aut avaritiæ stimulis agi-
tatus Præsules quosdam religiosissi-
mos persecutus est, acri propterea
invektiva à D. Bernardo mulctatus:
Princeps iste, cum morti vicinus ac-
cederet, documentum posteris relin-
quere voluit, unde palam fieret om-
nibus, quid in supremo articulo à
potentissimis etiam Viris magni fie-
ret. Malo enim ingravescente, ut
author vitæ Sugerius commemorat,
abjectâ clamyde regia, vestem reli-
giosam induit, firmiterque statuit,
si forte convalesceret, D. Benedicti
familiam ingredi, usitatum tum tem-
poris lapsis Principibus, & poenitentia
ductis asylum; sed commune pluri-
mis supplicium est, ut bonum, quod
facere nolunt, cum possent, adimple-
re non possint, cum maxime vellent;

cum igitur valetudinem recuperare
non posset, æquo saltem animo mori-
bi molestias, quantumvis diuturnas
tulit, per frequenter animum moris
eluit, ac sacra identidem orationi vac-
cavit. Cum tandem sacro, ut vo-
camus, Viatico supremum munieris
esset, exhaustis licet fractisque viri-
bus, è lecto surrexit, Regis se vestibus
ornavit, & non sine omnium ad-
miracione in atrium usque exterius,
Christo obviam processit. Erant ibi
præsentes primarii Regni Proceres,
& Purpurati, atque hos inter Ludovicus
filius, quem magnanimus non
solum, quam pius Pater intulit:
ecce, inquit, fili mi, quis etiam Ro-
gum sit finis! vixi multis annis, re-
ctoris plurimis famosus, spoliis de
thesauris locuples. Ecquid porro de
tanta magnitudine mihi reliquum est
crede mihi, felicior forem, si mi
destinaveram, multo antea Regnum
abdicassem, quam ut me Regnum
nunc deserat. Tibi saltem, ô fili,
Pater tuus documento sit, ne nimio
coronæ amore tenearis: hanc tibi in
præsentiâ cedo, non tam ut te
exornem, quam ut me exonerem.
Si tamen grati animi signum ob anti-
cipatam hanc coronæ renunciatio-
nem promereor, id unum à te peto
fili, ut sanctâ & justâ gubernatione
Patris tui errores & peccata emen-
des, Ecclesiam Dei tuearis ac pro-
gas, pauperes ames, pupillos desol-
das, Ego vitæ residuum lacrimis &
penitentia impendam, pro eo solo
divinæ Majestati supplex, ut veniam
malè præstitis servitibus indulgeat; tibi
vero,

verò , ut pravis exemplis , quibus
pejus , quam Patrem decet , tibi præ-
luxi , ignoscas ; subditis autem , ut
defectuosi regiminis veniam rogan-
ti impertiantur. Nemo certè ad-
stantium ad suprema hæc verba la-
chrimas continuit. Rex solus intrep-
idus detractum digito anulum filio
consignavit , rei novitate primùm at-
tonito , mox tenerrimas in lachrimas
soluto. Donatione deinde solemn-
i omnium , quæ possidebat , piis locis
factâ , vasa omnia pretiosa iisdem
iussit distribui ; Abbati Sugerio in-
estimabilis pretii hyacinthum dona-
vit , ut spineam inde Christi coronam
adornaret ; tum spoliatis conclavi-
bus & cubiculis omnibus , aulae
atque picturas , omnemque aliam su-
perflue in pauperes iussit distri-
bui , nec vestis regiae , quæ indueba-
tur , pepercit , solâ sibi interulâ re-
servatâ , nunquam liquidiori solatio se
persusum testatus , quàm cum in DEI
conspetu pauperem & nudum se
intueretur. Mox profundissimâ de-
missione provolutus in genua San-
ctam ac Orthodoxam fidem palam
professus est , atque è Sacerdotis ma-
nibus Eucharisticum panem accepit :
illo refectus meliùs habere videdatur ,
unde ad cubile reversus , positâ omni
pompa , repudiatis Aulicorum obse-
quii , vilissimi instar Monachi , vili
tantum stragulo & culcitra tectus ja-
cuit , testante Sugerio , se , cum Regem
de tam alto , tam humilem , (ipsius ver-
ba sunt) intueretur , à lachrimis sibi
temperare minimè potuisse ; ad quem
blando ore conversus Rex , ne , inquit ,

amice , plangas , qui majorem potius
congratulandi mihi causam habes ;
quæ enim major felicitas , quàm libe-
rum me modò , atque exoneratum cu-
ris omnibus , mortem vultu intrepido
præstolari ? Noli , inquit , *charissime
amice , super me flere , quin potius exul-
tando gaude , quod misericordia præ-
stavit , in ejus occursum , sicut vides , me
comparari.* Eo in statu aliquanto ad-
huc tempore supervixit , malo diutur-
no non minùs quàm molesto affi-
ctus ; ubi tandem mortem vicinam
sensit , familiarium quibusdam advo-
catis pavementum tapete in crucis for-
mam composito insterni iussit , in
quo inter amaros purpuratorum sin-
gultus , devotas Sacerdotum preces ,
tenerimæque cum Christo è cruce
pendente colloquia primâ die Augu-
sti , anno ætatis sexagesimo , Regni ve-
rò trigesimo , animam , ut piè creditur ,
cælo reddidit.

XII. Finio Auditores , ne aures
vestras longiori oratione offendam.
In hoc Principe videtis enimverò ,
quid & hi ipsi moribundi vellent
elegisse : hem quid amant , quid ap-
probent ; quis ergo vester sensus erit ?
an in eo rerum articulo diversa ab his
judicia vos habituros confiditis ? O
quanto tunc vobis solatio foret , mihi
credite , jejunasse largiùs , cur ergo cra-
pulas & ebrietatem multiplicatis ?
frequentâsse Ecclesias , & Oratoria ;
cur ergo nunc conventicula & popi-
nas amatis ? quanto foret gaudio , à
pravo vos consortio ad vitam quietam
retraxisse ? cur ergo libertatem
quæritis ? Si tunc solatio vobis esset ,

inter sacrae familiae claustra religiosè vixisse, cur nunc illa ridetis, & subfannatis? tunc enim vero vestium pompa & vanitas tristitiae vobis erit & doloti, cur ergo illam non moderamini? lubrica oculorum licentia tunc vos contristabit; cur illam freno non coercetis? tantus morum & vitae fastus displicebit; cur non deponitis? tantam linguarum impudentiam damnabitis; cur

non emendatis? odiorum & vindictae poenitebit; cur non placamini? tantae fraudes in contractibus damnabitis; cur non abstinetis? Eia agite, & consiliarium tam fidelem, quem vobis demonstravi, domum vestram ducite, omnesque seridè perpendite, quid in mortis articulo factum velletis, illudque modò facite: *O mors, bonum est iudicium tuum!*

SERMO VIGESIMUS SEPTIMUS.

DIE VENERIS POST QUARTAM DOMINICAM.

Domine, ecce, quem amas, infirmatur. Ioan II.

I. ffectus animi, maximè verò vehementes, dissimulare, rem sanè difficilem esse, nemo negaverit; nullus autem, si mea me non fallit opinio, minus regi potest amore. Placetne sub amicitiae & benevolentiae schemate latens videre odium? Cainum aspiciate, dum ad amicam secum ambulationem Abelem invitat: vultis, sub vultu ad hilaritatem composito, latentem videre tristitiam? Jezabelem è fenestra, Jehu praestolantem, intuemini. Vultis Religionis larvâ tectam videre invidiam, rabiem, amaritudinem, ac livorem? Herodem aspiciate, dum Christum sollicitè indagat, eique

Divinos honores deferre cum Magis Regibus petit. Quis autem amoris unquam adeo celare potuit, ut, cum esset amans, inimicus tamen capitalis ac juratus appareret? Vit prudens, aemulorum machinationes & insidias fugiturus, facilè larvam invenit, quâ se tegat, personam ac vultum dissimulet, Davidis instar, cum è Saulis Regia profugisset; puero rotem vel infanti id facere difficillimum est, quia eorum indoles ab omni simulatione tam aliena est, ut ultro ruat in occursum eorum, qui ei insidiantur, & sponte manifestet intima pectoris sui arcana. Amorem infantulo comparari, quis nescit, & infanti quidem face armato? an ergo illum latere posse existimatis, qui